

Βρυξέλλες, 23 Μαΐου 2024
(OR. en)

10142/24

ESPACE 52

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 23 Μαΐου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9318/24

Θέμα: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης μέσω του διαστήματος
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (εγκρίθηκαν στις 23 Μαΐου 2024)

Διαβιβάζονται συνημμένα για τις αντιπροσωπείες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την
ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης μέσω του διαστήματος, τα οποία ενέκρινε το
Συμβούλιο κατά την 4026η σύνοδό του στις 23 Μαΐου 2024.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης
μέσω του διαστήματος**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- A. τη Συνθήκη για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος του 1975·
- B. τη συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας —την οποία διαδέχθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση— και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2004 και γιορτάζει φέτος την 20ή επέτειό της·
- Γ. τη συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ασφάλεια και την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2008·
- Δ. τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2009·

I. Συμβολή του διαστήματος στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και στην αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων

1. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον μετασχηματισμό του διαστημικού τομέα σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και τον ρόλο που διαδραματίζει για πρώτη φορά το διάστημα στην ευημερία, την ανταγωνιστικότητα, την ασφάλεια, την προστασία και την αυτόνομη λήψη αποφάσεων της Ευρώπης· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την ισχύ του ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα και την αριστεία του στην τεχνολογία, την επιστήμη, την έρευνα, τις δεξιότητες, τις υπηρεσίες και τις εφαρμογές που αφορούν το διάστημα, καθώς και την ισχυρή και διαφοροποιημένη διαστημική βιομηχανία του· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι τα ευρωπαϊκά διαστημικά προγράμματα είναι σημαντικά για τις πολιτικές και τη στρατηγική δράση και για να αυξηθεί η ανθεκτικότητα και η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και της διαστημικής βιομηχανίας της· ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να συνεχίσουν να ωφελούν όλα τα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και να παρέχουν πρόσβαση χωρίς αποκλεισμούς στις διάφορες φάσεις τους σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανόνες τους και με πλήρη σεβασμό των θεσμικών και επιχειρησιακών πλαισίων τους·
2. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι διαστημικές δυνατότητες σε επίπεδο ΕΕ, ΕΟΔ και κρατών μελών διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον καθορισμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών και της στρατηγικής δράσης για τους σκοπούς της διεθνούς συνεργασίας, της εξασφάλισης κοινωνικοοικονομικών οφελών και μιας πιο ανταγωνιστικής και ανθεκτικής Ευρώπης, μεταξύ άλλων με τα εξής:
 - α. διαστημικές υπηρεσίες που επιτρέπουν στη βιομηχανία να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της τεχνολογικής ανάπτυξης, ενισχύοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε όλους τους τομείς·
 - β. τη μοναδική ικανότητα του διαστήματος να στηρίζει τη δράση για το κλίμα, την προστασία του περιβάλλοντος και την πράσινη μετάβαση, μεταξύ άλλων μέσω της εκτεταμένης συμβολής των υπηρεσιών και εφαρμογών του Copernicus, οι οποίες λειτουργούν ως καταλύτης για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, και μέσω της σύμπραξης «Space for a Green Future» (Το διάστημα για ένα πράσινο μέλλον)·

- γ. στήριξη της επιρροής και του ηγετικού ρόλου της Ευρώπης στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για το περιβάλλον και το κλίμα·
 - δ. τη συμβολή των διαστημικών δεδομένων και υπηρεσιών στην παροχή βοήθειας, ιδίως στη βιομηχανία, για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματός της μέσω της παρακολούθησης των εκπομπών και της διαχείρισης των φυσικών πόρων·
 - ε. τον ρόλο του διαστήματος ως καταλύτη για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της ψηφιακής μετάβασης στο έπακρο, την αύξηση της παγκόσμιας συνδεσιμότητας και τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος, που θα επιτρέψουν στις εταιρείες να μειώσουν το κόστος και να βελτιώσουν την αποδοτικότητα μέσω διαστημικών ψηφιακών λύσεων·
 - στ. βαθύτερη διασύνδεση μεταξύ της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, προκειμένου να επωφεληθούν από τις πλέον πρόσφατες τεχνολογίες για την κατανόηση των σημερινών και των μελλοντικών κλιματικών επιπτώσεων, μεταξύ άλλων με την εξασφάλιση διαφάνειας σε περιπτώσεις κρίσεων και καταστροφών, καθώς και με την παροχή νέων λύσεων σε αυτές τις προκλήσεις και τη συμβολή στην προστασία ζωών και μέσων διαβίωσης μέσω διαστημικών συστημάτων·
 - ζ. τη μετασχηματιστική δύναμη της επιστημονικής ανακάλυψης, στην οποία συμβάλλει το διάστημα, καθώς και τη σημασία της επιστήμης και της τεχνολογίας για μια κοινωνία που βασίζεται στη γνώση·
3. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι το διάστημα συμβάλλει στη συνολική οικονομική ανάπτυξη και ευημερία της Ευρώπης και ότι ο ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας διαθέτει μεγάλες δυνατότητες για καινοτομία και εμπορική διάθεση προϊόντων, με αυξανόμενο αν και ακόμη περιορισμένο επίπεδο ιδιωτικής συμμετοχής· ως εκ τούτου, ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης και διαφοροποίησης του νέου διαστημικού οικοσυστήματος της Ευρώπης με τη συμμετοχή τόσο αναδυόμενων διαστημικών παραγόντων όσο και του παραδοσιακού διαστημικού τομέα, όπου τα διαστημικά συστήματα, οι διαστημικές εφαρμογές και υπηρεσίες και τα διαστημικά δεδομένα αναδεικνύονται όλο και περισσότερο ως βασικό δομικό στοιχείο σε μια πολυτομεακή αγορά· και ΤΟΝΙΖΕΙ το όφελος από τον ρόλο της Ευρώπης ως ασφαλή λιμένα για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών και βιώσιμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον τομέα του διαστήματος· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ επίσης τον ρόλο του ΕΟΔ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα, καθώς και των κρατών μελών στην προώθηση της ανάπτυξης ενός ισχυρού ευρωπαϊκού διαστημικού οικοσυστήματος·

4. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι το αναξιοποίητο δυναμικό του διαστημικού τομέα για την τόνωση της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, θα πρέπει να αξιοποιηθεί με δεδομένο τον ταχύ ρυθμό παγκόσμιας εμπορευματοποίησης του διαστήματος και τον αυξανόμενο παγκόσμιο ανταγωνισμό στον τομέα αυτόν· και TONIZEI ότι οι διαστημικές λύσεις πρέπει, ως εκ τούτου, να ενσωματωθούν ακόμη περισσότερο σε μη διαστημικούς τομείς και αντιστρόφως·

II. Τόνωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα

5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι εξελισσόμενες ανάγκες των χρηστών στους μη διαστημικούς τομείς και στις εμπορικές αγορές αποτελούν βασική κινητήρια δύναμη για τον ευρωπαϊκό διαστημικό τομέα· TONIZEI την ανάγκη να αυξηθεί η αξιοποίηση διαστημικών δεδομένων και υπηρεσιών από τους χρήστες, με τη συνέχιση της ενημέρωσης και της προώθησης του διαλόγου μεταξύ των δυνητικών χρηστών σε διάφορους τομείς σχετικά με τα οφέλη που μπορούν να προσφέρουν τα αξιοποιήσιμα και χρηστοκεντρικά διαστημικά δεδομένα και οι αντίστοιχες υπηρεσίες για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας σε όλους τους κλάδους, και να συνεχιστεί η ανάπτυξη ολοένα πιο προσβάσιμων, χρήσιμων και αξιοποιήσιμων διαστημικών δεδομένων απευθυνόμενων τόσο σε καθιερωμένες όσο και σε νέες και δυνητικές ομάδες χρηστών και να ενθαρρυνθεί η υιοθέτησή τους·
6. TONIZEI ότι, για να είναι ανταγωνιστικός, ο ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας πρέπει να συνεχίσει να εξασφαλίζει δημόσιες και ιδιωτικές διαστημικές επενδύσεις και δυνατότητες, και επίσης να διασφαλίζει την ετοιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής και οικονομικής δυνατότητας, του ιδιωτικού τομέα να αναλαμβάνει επιχειρηματικούς κινδύνους· ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το γεγονός ότι η αύξηση των δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών προάγει τη μεταβίβαση της ευθύνης και της εξουσίας για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αποστολών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, όποτε συντρέχει επαρκής λόγος·
7. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τα δυνητικά οφέλη για τους φορείς εκμετάλλευσης και τους παρόχους υπηρεσιών και εφαρμογών που απορρέουν από τα συστήματα προμηθειών ενός βασικού πελάτη και από τη συγκεντρωτική διαχείριση της ζήτησης· και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία των ανοικτών, δίκαιων και διαφανών διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που στηρίζουν την ανάπτυξη μιας διαφοροποιημένης και καινοτόμου ευρωπαϊκής διαστημικής βιομηχανίας·

8. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η ανάληψη κινδύνων και ο επιμερισμός των κινδύνων είναι ζωτικής σημασίας για έναν πιο ανταγωνιστικό ευρωπαϊκό διαστημικό τομέα· και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για μια ειδικά διαμορφωμένη προσέγγιση όσον αφορά τους κινδύνους και τις απαιτήσεις, η οποία θα συμβάλει στη βελτίωση της αποδοτικότητας και της κερδοφορίας στον εν λόγω τομέα·
9. ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ τα καινοτόμα συστήματα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως το CASSINI και το δίκτυο επενδυτών του ΕΟΔ, όσον αφορά τη στήριξη μοντέλων συγχρηματοδότησης από κοινού με συνδυασμένες προσπάθειες για την αύξηση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για όλους τους ευρωπαϊκούς παράγοντες του κλάδου, ιδίως τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της χρηματοδότησης βάσει περιουσιακών στοιχείων· και ΚΑΛΕΙ τον ιδιωτικό τομέα να μοχλεύσει επενδύσεις στην ευρωπαϊκή διαστημική βιομηχανία καθώς επίσης να στηρίζει την ανατρεπτική καινοτομία και να προωθήσει την τεχνολογική ετοιμότητα· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον ρόλο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα του διαστήματος και τη συμβολή τους στην καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα· και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η μακροπρόθεσμη επιτυχία της Ευρώπης εξαρτάται από την αξιοποίηση του δυναμικού καινοτομίας όλων των επιχειρήσεων ανεξαρτήτως μεγέθους σε όλα τα κράτη μέλη του ΕΟΔ και της ΕΕ·
10. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα στο διαστημικό επιχειρηματικό περιβάλλον θα ενθαρρύνουν περισσότερες ιδιωτικές επενδύσεις· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι δημόσιες αρχές μπορούν να στηρίξουν την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ευκαιριών στο διάστημα·
11. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία και το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των δαπανών για τη διαστημική έρευνα και ανάπτυξη και τις θετικές δευτερογενείς συνέπειες των διαστημικών τεχνολογιών στην ευρύτερη ευρωπαϊκή οικονομία· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη να ενισχυθεί η ελκυστικότητα του διαστημικού τομέα προκειμένου αυτός να προσελκύσει και να διατηρήσει ταλέντα και ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, αξιοποιώντας την αριστεία δεξιοτήτων και ταλέντων στην Ευρώπη· ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να αυξηθούν οι προσπάθειες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης·

12. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη να βοηθηθούν οι φορείς λήψης αποφάσεων και οι εταιρείες, ώστε να επεξεργάζονται ταχύτερα και ακριβέστερα τα διαστημικά δεδομένα, μετατρέποντας τις διαστημικές πληροφορίες σε αξιοποιήσιμες ιδέες· και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό οι δημόσιες αρχές να έχουν επαρκή πρόσβαση στα δεδομένα και τις ικανότητες που απαιτούνται για την εφαρμογή πολιτικών και την παροχή υπηρεσιών σχετικών με το διάστημα με το απαιτούμενο επίπεδο ανεξαρτησίας, αξιοπιστίας και οικονομικής αποδοτικότητας· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ περαιτέρω την ανάγκη για αποτελεσματική διαχείριση και προστασία των διαστημικών δεδομένων, η οποία θα συνοδεύεται από δέσμευση για την ασφάλεια των δεδομένων·

III. Το διάστημα στον πυρήνα της ευρωπαϊκής παγκόσμιας δράσης

13. ΕΚΤΙΜΑ την ανάγκη ο ΕΟΔ, η ΕΕ και τα αντίστοιχα κράτη μέλη τους να καταβάλουν προσπάθειες, κατά περίπτωση σε διαβούλευση με τον ιδιωτικό τομέα, για προοδευτικούς παγκόσμιους κανόνες και βέλτιστες πρακτικές στο διάστημα, ώστε να προαχθεί ο αντίκτυπος και η ισχυροποίηση της θέσης της ΕΕ σε θέματα παγκόσμιας διακυβέρνησης του διαστήματος, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενός βιώσιμου διαστημικού περιβάλλοντος· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον κεντρικό ρόλο των προτύπων στη στήριξη των φιλοδοξιών πολιτικής όσον αφορά τους στόχους της διατήρησης του εμπορίου, της καινοτομίας και της οικονομικής ανάπτυξης·
14. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι ο διαστημικός τομέας, επωφελούμενος από τη στενή συνεργασία μεταξύ του ΕΟΔ, της ΕΕ και των αντίστοιχων κρατών μελών τους, ενισχύει τη θέση της ευρωπαϊκής οικονομίας στην παγκόσμια σκηνή και αποτελεί έναν από τους πυρήνες της ευρωπαϊκής στρατηγικής αυτονομίας σε μια ανοικτή οικονομία· ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ σε περαιτέρω επέκταση του ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα προς ευκαιρίες στις αγορές παγκοσμίως, μεταξύ άλλων μέσω μεγαλύτερης παγκόσμιας συνεργασίας και αξιόπιστων εταιρικών σχέσεων·

15. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των λειτουργικών διαστημικών συστημάτων για την προστασία και την ασφαλή λειτουργία κρίσιμων ευρωπαϊκών και εθνικών υποδομών, όπως τα ενεργειακά συστήματα και τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της παγκόσμιας παρακολούθησης των διαστημικών καιρικών φαινομένων και του συντονισμού των προληπτικών μέτρων· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής αυτονομίας όσον αφορά την ασφάλεια, την προστασία και την ανθεκτικότητα στο διάστημα και μέσω αυτού· και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να συνεχιστεί η συνεργασία, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες της ΕΕ, του ΕΟΔ και των κρατών μελών τους, προκειμένου να εξασφαλιστούν κρίσιμες τεχνολογίες, ικανότητες και εφοδιαστικές αλυσίδες με στοχευμένο και ισορροπημένο τρόπο, καθώς και να καθοριστούν σαφείς προτεραιότητες, ενισχύοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης·
16. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ, με βάση τη συμφωνία-πλαίσιο ΕΕ-ΕΟΔ και σε στενή διαβούλευση με όλα τα κράτη μέλη, ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η στρατηγική εταιρική σχέση ΕΟΔ-ΕΕ στις διάφορες μορφές συνεργασίας της με σκοπό την προώθηση μιας παγκοσμίως ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής διαστημικής οικονομίας σε μια εξαιρετικά δύσκολη διεθνή αγορά· μεταξύ άλλων να επωφεληθεί από το Διαστημικό Συμβούλιο προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί και να ενισχυθεί ο συντονισμός για την ανάπτυξη της συνολικής ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής.
-